

Приложение № 2

Отправени коментари на официалната Facebook страница на Столичен общински съвет по време на излъчването на живо на общественото представяне и обсъждане на Проект (предварителен вариант) на „Комплексна програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух на Столична община за периода 2021 – 2026 г.“

Автор	Въпроси, коментари и предложения	Отговор
„Не гледам телевизия“ (анонимен)	Необходимо е да се намали цената плащана на километър, която се плаща на ЦГМ от Столична Община!	Предложението е неясно и липсва конкретика и мотиви за включване в проекта на Програмата за качество на въздуха, поради което не е възможно да се отговори на коментара.
„Не гледам телевизия“ (анонимен)	За замърсяването през ЛЯТОТО от ТЕЦ-а, горейки въглища, нищо не казвате https://ibb.co/BGyMCC1	На територията на Столична община няма ТЕЦ, който да използва като гориво въглища.
Симеон Николов	Такава важна тема, а няма никаква чуваемост безсмислено е това мероприятие. Днес е ден на планината, от 4 годни се борим за спиране изсичането на гората в Лозенска планина но получаваме само голи обещания за спиране. И в настоящия момент фирми на общината и Югозападно горско стопанство Благоевград продължават да секат като унищожават белите дробове на Столицата и имат голяма заслуга за замърсяването на София с ФПЧ. Програмата на СО е мащабна, но много от решенията и проектите са недостатъчно компетентни, като София дълги години ще продължава да бъде с най мръсен въздух. Необходимо е незабавно да се създаде Обществен съвет към СО от най добри и компетентни експерти който да подпомогне администрацията за комплексно и бързо решаване на проблемите с чистотата на въздуха в София.	Към Столична община е създаден Програмен съвет, в чийто състав влизат представители освен на компетентните държавни институции, звена на общината и представители на университети и научни институти, както и представители на неправителствени граждански организации. Програмният съвет участва в работата по подготовката на Програмата за качество на въздуха от изготвянето на заданието до разглеждане на проекта на разработената програма, а обществените консултации се провеждат от общината именно, за да може обществеността да изкаже своите предложения. В проекта на Програмата са включени мерки, чрез които комплексно и възможно най—бързо да се решат проблемите със замърсяването на въздуха.

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

		<p>Тенденциите през последните години показват, че качеството на въздуха в общината се подобрява и независимо, че все още съществуват проблеми, не е коректно твърдението, че София е град с най-мръсен въздух нито в рамките на страната, нито в Европа или света.</p> <p>По отношение на повдигнатия конкретен въпрос за горите в Лозенската планина – напълно подкрепям необходимостта от поддържане и разширяване на горите и залесяването в София и около града и необходимостта от предприемане на бързи мерки срещу безконтролното им изсичане. Тъй като не разполагаме с информация за изсичане на гори в Лозенската планина, ще очакваме конкретни данни от г-н Николов за да се направи незабавна проверка.</p>
„Не гледам телевизия“ (анонимен)	Качете презентацията за теглене!	<p>Проект (предварителен вариант) на „Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026 г.“ и приложенията са публично достъпни на електронната страница на Столична община, раздел „Обществени обсъждания по специални нормативни актове“, линк: https://www.sofia.bg/public-discussions</p>
Анелия Танева	Кога в София ще има канализация? Течащите фекални води водят до влошаване качеството не само на въздуха, но и на почвата!	<p>Поставеният въпрос не е свързан с Програмата за качество на въздуха.</p> <p>Независимо от това, следва да се подчертае, че преобладаваща част от София има изградена канализация, която непрекъснато се разширява през последните 10 години, включително се правят значими инвестиции за пречистване на отпадъчните води на града.</p>
„Не гледам телевизия“ (анонимен)	Някой от Столичен общински съвет ще обясни ли как точно бъдещата инсталацията за изгаряне на RDF	<p>В Програмата за качество на въздуха подробно е разгледан въпросът и влиянието на инсталацията, предвидена за изграждане в Топлофикация София за оползотворяване на модифицирано гориво, произведено</p>

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

	отпадъци към "Топлофикация София" ще подобри чистотата на въздуха над столицата?	<p>от отпадъци (RDF). Влиянието е незначително, а оползотвореното гориво ще произвежда енергия за отопление на 40000 домакинства. Вместо отпадъците да се депонират (което е най-неблагоприятният за околната среда метод за третиране на отпадъците), тази част от отпадъците, която не може да се рециклира, ще се оползотворява за производство на топлинна енергия чрез най-модерна екологична инсталация, получила одобрението на Европейската комисия.</p> <p>Приложение 9 към проекта на Програмата представя въздействието на работата на инсталацията върху качеството на въздуха в гр. София. Въздействието ще бъде минимално, на фона на многото ползи в областта на управлението на отпадъците и производството на енергия от алтернативен източник.</p>
Анелия Танева	Кога разрешенията за строеж ще се обвържат с изграждането на обществената инфраструктура?	Въпросът не е свързан с Програмата за качество на въздуха. Независимо от това, в случай че г-жа Танева даде конкретизирано по-подробно мотивирано предложение, въпросът ще се обсъди извън процедурата по обществени консултации на програмата за качество на въздуха.
Светлин Атанасов	Интересно и кога ще започне машинно измиване на улиците в града. Измиване, не поливане!	В Столична община се прилага машинно миене на улиците, като в проекта на Програмата за качество на въздуха се предвижда удвояване на площта на измитите улици.
Цветанка Иванова Маринова	Защо поголовно се изсичат дръвчетата в кв. Левски, Левски Г и околните квартали. Днес от община Подуяне изпратиха "резачи" и осакатиха много здрави дръвчета. Така ли Фандъкова и Ева Митова се борят с мръсния въздух.	В случай, че г-жа Маринова има сигнал за изсичане на дървета, може да се обърне за проверка в спешен порядък към районната администрация или Столичен инспекторат, за да се направи проверка за конкретния случай, след което ще бъде уведомена за резултатите от проверката.
Анелия Танева	Защо към програмата Ви за подмяна за смяна на старите печки няма интерес?	През летния период интересът към програмата за подмяна на старите печки на дърва и въглища с екологични алтернативи беше по-слаб, но през есенния

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

		<p>период се наблюдава рязко активизиране на домакинствата и до момента има подадени около 5500 заявления за подмяна на старите печки с екологични алтернативи. Заявленията ще продължат да се приемат в съответствие с одобрените етапи на финансиращите програми и през следващата година.</p>
<p>Божидар Николов</p>	<p>Смятам, че Столичната община трябва да помисли и да въведе възможности за отопление без изгаряне на биомаса (дърва и други), въглища, отпадъци и газ.</p> <p>В днешно време има възможности за използване на възобновяема енергия за тези цели (и не е от вчера).</p> <p>Да не говорим за горещите извори на София.</p> <p>И въвеждането на възобновяеми източници трябва да е както за отделни домакинства или кооперативи (например съседи от вход или блок), така и за централно отопление.</p> <p>Вижте Дания например.</p>	<p>Предлаганите алтернативи на домакинствата включват уреди и начин на отопление, които са щадящи околната среда и в съответствие с условията на финансиращите програми и не включва дърва и въглища, а изгарянето на отпадъци в домашните отоплителни уреди е забранено. Природният газ е допустим за финансиране по финансиращите програми, които насърчават използването на газификация като екологична алтернатива за колективно отопление на кварталите и градовете.</p> <p>Горещите извори на София не могат да се използват за отопление на домакинствата, тъй като законодателството не позволява разрешителни за минерални води да се издават на домакинства.</p> <p>По отношение на примера с Дания – липсва конкретно предложение, което да бъде разгледано.</p>
<p>„Не гледам телевизия“ (анонимен)</p>	<p>Защо все още не сте върнали станцията за измерване на качеството на въздуха на Орлов мост? Махнахте я 2014 г. заради строителни дейности. Какво се строи сега до Орлов мост и защо станцията я няма вече 6 години? Страх ви е какво ще покаже тя ли? Преди да махнете станцията на Орлов мост тя отчиташе най-много дни с концентрации на фини прахови частици, превишаващи пределно допустимите стойности, в сравнение с другите станции разположени из столицата.</p>	<p>Местоположението на мониторинговите станции се определя от Изпълнителна агенция по околна среда, която докладва местоположението на станциите за мониторинг на качество на въздуха до европейските институции, включително данните от тези станции. Въпросът е извън компетенциите на Столична община. По своя инициатива Столична община постави 22 сензора за измерване на качеството на въздуха извън националната система за измерване на качеството на въздуха, данните от които да бъдат допълнителен източник на информация за гражданите. В проекта на програмата е предвидено и доставка от общината на</p>

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

		мобилна лаборатория за измерване качеството на въздуха, която позволява измервания в различни райони на общината.
Божидар Николов	<p>Какво представлява машинното метене? То няма ли всъщност да вдига и разпространява праха от улиците?</p> <p>Буквално преди дни видях един възстар камион (не знам как се казва машината с точност), вероятно връстник на родителите ми, който имаше четки и уж метеше. Но по-скоро разпиляваше листа, отпадъци и прах/ пясък от улицата.</p> <p>Видях го на колелото на трамваите при пазара в „Иван Вазов“.</p> <p>Колко често се мият улиците на София през последните 6 месеца, считано от 11 декември 2020 назад?</p> <p>Ако не ме лъже, имаше привременни мерки, разпоредени от съдията по делото за бездействието на общината относно замърсяването на въздуха. Една от тях беше често и редовно миене на улиците.</p>	Общината изпълнява разпореждането на СГС относно измитата площ на улиците, като в проекта Програмата за качество на въздуха са представени подробно отчетни данни по поставения въпрос. В проекта на програмата за качество на въздуха са предвидени мерки за миене на улиците, като се предвижда двукратно увеличение на измитите площи спрямо базовата 2018 г.
Божидар Николов	<p>Има ли регулация относно новото частно жилищно (а и не само частно и жилищно) строителство относно осигуряване на паркоместа за всички апартаменти или офиси, както и запазване на зеленината или повторно/ допълнително озеленяване след завършване на строежа?</p> <p>Също така за осигуряване на достатъчно отстояние от улици с тротоари по-големи от няколко десетки сантиметра (например нов блок на мястото на стара къща да не е на 50 см от пътя)?</p>	Въпросите не се отнасят до проекта на Програмата за качество на въздуха.
Филип Алексиев	Защо не се предлага законодателна инициатива за въвеждане на облагане на автомобилите и по вид гориво? София през последните години буквално се задушава от канцерогенната дизелова смяд!	Столична община вече прилага диференциран данък за облагане на автомобилите по екологични критерии. В допълнение в проекта на Програмата за качество на въздуха е предвидено въвеждане на нискоемисионна зона за транспорта, което допълнително да ограничи

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

		ползването и движението на автомобили без никакъв или с нисък екологичен клас в определени райони на София. В допълнение електромобилите паркират безплатно в обособените зони за почасово платено паркиране на територията на Столична община.
„Не гледам телевизия“ (анонимен)	Кво стана със т.нар. "Зелен билет" и защо той не е безплатен? Защо ТЕЦ-а гори въглища през лятото и обгазва столицата?	В ТЕЦ в София не се използва като гориво въглища. Стойността на „Зеления билет“ е 1 лев за цял ден за всички превозни средства на градския транспорт и за всички линии, което е многократно под себестойността на средните пътувания с градски транспорт.
Van Yo	Защо ще се строи инсенератор при условие, че сега е мръсен въздух, а после ще стане страшно?!	<p>В Програмата за качество на въздуха подробно е разгледан въпросът и влиянието на инсталацията в Топлофикация София за оползотворяване на модифицирано гориво, произведено от отпадъци (RDF), влиянието е незначително, а оползотвореното гориво ще произвежда енергия за отопление на 40000 домакинства. Вместо отпадъците да се депонират (което е най-неблагоприятният за околната среда метод за третиране на отпадъците), тази част от отпадъците, която не може да се рециклира ще се оползотворява за производство на топлинна енергия чрез най-модерна екологична инсталация, получила одобрението на Европейската комисия.</p> <p>Приложение 9 към програмата показва въздействието на работата на инсталацията върху качеството на въздуха в гр. София. Въздействието ще бъде минимално, на фона на многото ползи в областта на управлението на отпадъците.</p> <p>Тенденцията през последните години е към непрекъснато подобряване на качеството на въздуха в Столична община, а с изпълнението на предвидените в проекта на програмата мерки ще се достигнат европейските стандарти по всички показатели.</p>

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

<p>„Не гледам телевизия“ (анонимен)</p>	<p>Вие осъзнавате ли, че КОВИД кризата в момента е пряко свързана с чистотата на въздуха?</p> <p>Пускайте безплатен градски транспорт веднага! Газифицирайте ТЕЦ-а, за да не гори въглища! Мийте улиците! Изграждайте повече паркинги (подземни/наземни)! Изграждайте повече спирки и създавайте повече линии на градския транспорт! Накарайте КАТ да си изпълняват задълженията и да проверяват минимум 5% от колите в столицата на година за катализатори! Дайте енергийни помощи на хората, за да не горят боклуци! Въведете строги стандарти за качество на дървесината и въглищата!</p>	<p>ТЕЦ в София не използва въглища като гориво.</p> <p>В проекта на програмата са предвидени мерки за:</p> <ul style="list-style-type: none"> -„Зелен билет“ в дни с превишения на нормите за въздуха -Увеличено миене на улиците -Развитие и по-нататъшно екологизиране на градския транспорт -Мярка, свързани с енергийната бедност, като се отчита фактът, че въпросът е от компетенциите на Министерството на труда и социалната политика. -Мерки, свързани със спазване на изискванията за стандарт на дървата и въглищата, използвани за отопление
<p>Анелия Танева</p>	<p>За термопомпите трябва да има добра енергийна система, а такава няма в районите, които се отопляват на дърва и въглища. Отново липсата на добра обществена инфраструктура е проблем</p>	<p>Становището на г-жа Танева относно термопомпите ще бъде взето предвид, в случай че бъдещите програми и финансовите им условия позволят финансирането на такива проекти на домакинствата.</p>
<p>Stanislav Stoyanov</p>	<p>В какъв порядък е разликата между теглови метод на измерване и брой частици?</p>	<p>Разликата зависи от много фактори и най-вече от атмосферните условия.</p> <p>При определени условия разликата може да достигне 10-ки пъти, а в други може да няма разлика.</p> <p>Тегловния метод е референтен метод за измерване, който е утвърден със съответни стандарти, а лазерно-оптичният метод измерва брой частици и за него още няма стандарти. За това такива изследвания се приемат за индикативни.</p>
<p>Tsvetan Blagoev</p>	<p>Развивате ли нов вариант за газификация на града? Има ли монопол при изграждането на газова инфраструктура в София?</p>	<p>Лицензирането на операторите на газоразпределителната мрежа в населените места и одобряването на годишните инвестиционни програми за развитие на тези мрежи в населените места е извън компетенциите на Столична община и се извършва по</p>

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

		реда на Закона за енергетиката и подзаконовата нормативна уредба, издадена на негово основание. Компетентните институции за прилагането на закона могат да отговорят на Вашите въпроси.
Biser Bogdanov	Цената на природният газ е разковничето на чистият въздух. Ако се свали цената на газта, много хора ще преминат към отопление на това гориво. Игрите в ценообразуването са големи и не вярвам Вие да имате желание и полза за свалянето на природният газ!	<p>Определянето на цената на природния газ е извън компетенциите на Столична община и се извършва по реда на Закона за енергетиката и подзаконовата нормативна уредба, издадена на негово основание.</p> <p>Столична община в рамките на своите компетенции и действащи програми подпомага домакинствата за подмяна на старите печки на дърва и въглища с екологични алтернативи, вкл. и природен газ.</p> <p>Определянето на параметрите на енергийните помощи е от компетенциите на Министерство на труда и социалната политика и общината ще продължи диалога с цел по-добри условия за преодоляване на проблемите с енергийната бедност.</p>
Kamen Ruskov	<p>Защо продължава порочния модел на ударно инвестиране в булеварди, разширяване на улици и други които увеличават капацитета за МПС?</p> <p>Защо напълно липсва сериозна интегрирана програма драстично увеличение на активното придвижване, която освен върху въздуха ще се отрази благоприятно в много други направления? Какво още чакате да се случи?</p> <p>Ще бъдат ли изкупени парковете и зелените площи, и ще бъдат ли те увеличени където има нужда от функционалност на зоните?</p>	<p>Предвидените в проекта на Програмата за качество на въздуха инвестиционни проекти, отнасящи се до пътната инфраструктура целят разсредоточаване на трафика, както и ремонтване на улиците, за да се ограничи праховото замърсяване от ресуспендиране.</p> <p>В проекта на Програмата за качество на въздуха са предвидени специални мерки за развитие на инфраструктурата за активно придвижване – велосипеди и пешеходно движение.</p>
Пламен Панчев	Ако приемем, че географията на София е такава, каквато е, не е ли по-удачно да се търси решение за изкуствено пробиване на т.нар. шапка над града. Как би станало - само като идея - монтиране на нещо като вентилатори на покривите на високите сгради в града.	Подобна практика не е известна и не е прилагана, поради което не е възможно да бъде оценена и включена в програмата.

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

Отправени коментари в платформата WEBEX по време на общественото представяне и обсъждане на Проект (предварителен вариант) на „Комплексна програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух на Столична община за периода 2021 – 2026 г.“

Автор	Въпроси, коментари и предложения	Отговор
Анонимен	<p>Бихте ли уточнили какви мерки прилагате последните 10 години докато текат проучванията ви - мислите ли, че е етично лекарите да чакат да излязат всичките проучвания за Ковид и чак след това да започнат да го лекуват?! Надявам се разбирате достатъчно добре какво ви питам?! Още от 2015 год има достатъчно конкретни научен доклад, който разглежда източниците на замърсяване на въздуха в София - нищо от този доклад не сте взели предвид до този момент!!</p>	<p>Столична община изпълни голяма част от мерките, заложи в сега действащата програма за качество на въздух и се наблюдава тенденция за подобряване на качеството на въздуха, констатирано на основата на данните от официалната национална мрежа за мониторинг на качеството на атмосферния въздух, данните от която се докладват до европейските институции. Вече е достигната средногодишната норма за ФПЧ10 във всички станции за мониторинг на територията на общината. В проекта на програмата и в приложения към нея е представен отчет за изпълнението на мерките от Програмата 2015-2020г.</p> <p>С цел подобряване на качеството на въздуха на територията на общината се разработи Програма за качество на въздуха за периода 2021-2026г., в която са направени подробни анализи на източниците на замърсяване и са предвидени конкретни мерки за намаляване на замърсяването, вкл. е предвидено да продължи изпълнението на мерките от сега действащата Програма за качество на въздуха 2015-2020г., които бяха частично изпълнени (например мерките за подмяна на старите печки на дърва и въглища с екологични алтернативи) и са предвидени нови мерки.</p>
Snejina K	<p>Не се спомена нищо относно алтернативните източници за енергия и инициативата "Активни граждани" - дали има някакви предвидени мерки за улеснение на хората да използват зелена енергия за отопление на блокове и кооперации?</p>	<p>Липсва конкретно предложение за улеснение на хората да използват зелена енергия за отопление на блокове и кооперации, поради което не е възможно да се разгледа и евентуално включи в програмата.</p>

Ивайло Попов, За Земята	Доуточняващ въпрос: в Сценарий 3 за промяна на отоплението са включени само газ и пелети, няма анализи на термпомпи, няма топлофикация и т.н. А това е приетия сценарий.	В текста на програмата е уточнено, че за целите на разработване на сценариите, преминаването от отопление на дърва и въглища към отопление с електричество се приравнява на практика като ефект за намаляване на емисиите от преминаване към централна газификация. Същото се отнася освен за електричеството и за преминаването от отопление от дърва и въглища към термпомпи и топлофикация. Предложението се приема и това уточнение ще бъде включено в програмата.
Радостина Петрова, Велоеволюция	1. Ползвани ли са при анализите за състоянието на КАВ и за моделирането сателитни данни от европейската програма Коперник? Ако да - какви са изводите, ако не - защо не се ползват такива данни? 2. Защо в КППКАВ не са включени мерките по отношение на транспорта в пълнота спрямо предвиденото в ПУГМ? Възможно ли е да се пояснят и изброят конкретните мерки от ПУГМ, напр. поименно за изграждането на инфраструктура, вместо само общи количествени индикатори, които към момента не отговарят на заложеното в ПУГМ дори до 2025 г.? 3. Бихте ли включили качествени индикатори за оценка изпълнението на мерките по отношение на транспорта?	При изготвянето на моделирането не са използвани за моделирането сателитни данни от европейската програма Коперник тъй като нормативната и методическа уредба не изискват и не предполагат използването на такива данни при анализите за състоянието на КАВ и моделирането. В проекта на Програмата са включени тези от мерките от ПУГМ, които имат най-пряко влияние към качеството на въздуха, като целта е да се постигне синергия между двата планови документа.
Ивайло Хлеббаров, ЕС За Земята	Не получих отговор на въпроса защо две от основните мерки - зони за ниски емисии от транспорта и от битовото отопление са записани като преценка за въвеждане, въпреки че сте моделирали приноса им за постигане на нормите.	1. В проекта на Програмата ясно е записано, че нискоемисионна зона за битово отопление ще бъде въведена в случай на необходимост, по-конкретно в случай че гражданите не пожелаят доброволно да се включат в програмите на общината за подмяна на старите печки на дърва и въглища с екологични алтернативи или в случай на тяхно предпочитание – да направят подмята със собствени средства. Нискоемисионната зона от битовото отопление не е включена в проекта на програмата като принос за постигане на нормите, тъй като се очаква, че програмите на общината за подпомагане на домакинствата да

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

		<p>подменят старите печки на дърва и въглища в съчетание с широки информационни кампании ще осигурят необходимото намаление на емисиите за достигане на нормите.</p> <p>2. По отношение на нискоемисионната зона за транспорта – в текстовата част в проекта на Програмата е записано, че ще бъде въведена нискоемисионна зона за транспорта, като приносът за намаление на емисиите за достигане на нормите в резултат на прилагане на тази мярка е отчетен. Текстът на мярката в Плана за действие ще бъде прецизиран, за да се разбира еднозначно и предложението в този смисъл се приема.</p>
Milena Stefanova	След това обществено обсъждане някой отговорен от общината трябва да даде обратна връзка към гражданите, за приемането или отхвърлянето на направените коментари и предложения. Как и кога ще стане това?	Справка с всички, постъпили коментари и въпроси и отговорите се публикува от общината в срок пет работни дни след общественото обсъждане
Емилия Василева	Надявам се, че писмените становища в тази обществена консултация наистина ще бъдат публикувани на сайта на СО за обществени консултации. Вече имам няколко становища по други въпроси, които съм изпратила, потвърдено ми е по телефон, че са получени, но въпреки това не се публикуват.	Справка с всички, постъпили коментари и въпроси и отговорите се публикува от общината в срок пет работни дни след общественото обсъждане
Ивайло Хлебаров, ЕС За Земята	Как екипът експертно реши, че трябва да заложи 1.5 млрд. лева за мерки, които намаляват само с 6% емисиите на ФПЧ, докато 80% намаление идва от мерките в битовото? Те са включени защото някой е поискал, не защото имат съществен принос към намаляване на замърсяването.	Анализите, които бяха осъществени за целите на разработване на настоящата програма, показват, че източникът на емисии на ФПЧ10, ФПЧ2,5 и ПАВ с преобладаващ принос е битовото отопление на домакинствата на дърва и въглища, който е с ясно изразен сезонен характер (отоплителния есенно - зимен сезон). Предложението за най-подходящите стратегически мерки, които да се включат в Плана за действие към настоящата Програма, взе предвид резултатите от инвентаризацията и моделирането по-конкретно, че основният източник на емисии за трите

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

		<p>проблемни замърсителя е битовото отопление на дърва и/или въглища и по-конкретно, че приносят на този сектор към замърсяването от антропогенните източници на емисии на територията на общината (без отчитане на регионалния фон) е:</p> <p>57% за ФПЧ10; 63% за ФПЧ2,5 99.6% за ПАВ.</p> <p>Като се взеха предвид посочените резултати, се възприе интегриран подход за едновременно намаляване на замърсяването и обследване на възможността за постигане на нормите по трите показателя чрез мерки в сектор битово отопление, при това да се приложат доколкото е възможно най-бързо. Мерките за битовото отопление (подмяна на печки на дърва и въглища с екологични алтернативи, поставяне на филтри на жилища с отопление на дърва и въглища в ограничени случаи и квартали, използване на суха дървесина за отопление от домакинствата) са стратегически приоритет за цялата програма не само поради преобладаващия им принос към замърсяването на въздуха и за намаляване на емисиите и достигането на нормите и по трите показателя, но и поради факта, че подготвителният етап за тези мерки приключва и практическото им широко прилагане след подготвителната фаза започва възможно най-скоро още от първата година на Програмата 2021-2026 г. с осигурено вече финансиране и с перспектива за подготовка и изпълнение на нови проекти с финансиране от ОПОС 2021-2027 г., в проекта на която е заложено финансиране на подобни проекти на общините.</p> <p>Тъй като сектор транспорт има принос към антропогенното замърсяване по отношение на ФПЧ, макар и в по-малка степен, се потърсиха възможности за</p>
--	--	--

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

		<p>намаление на емисиите от този сектор чрез подходящи мерки. Поради факта, че практиката е показала, че мерките в сектор „транспорт“ са скъпоструващи, се възприе следният подход, който да осигури най-икономичния вариант: първо се направи преглед на наскоро одобрени от Столичен общински съвет програми/проекти в сектор транспорт, които са планирани да се осъществяват в периода на настоящата Програма за КАВ и са с вече планирано финансиране. Прегледът на планови документи показва, че във вече приетия през 2019 г. от СОС План за устойчива градска мобилност (ПУГМ) са включени редица мерки, които могат да доведат до намаления на емисиите (това е една от поставените цели на този план). Част от тези вече планирани и одобрени от Столичен общински съвет мерки се включиха в Плана за действие към проекта на Програмата за КАВ 2021-2026 г., тъй като водят до намаляване на емисиите и имат принос за подобряването на КАВ.</p> <p>Следва да се подчертае, че в нормативната уредба, свързана с разработване на програмите за КАВ е посочено, че в хода на разработването на програмата следва да се направи преглед на вече изпълнявани/одобрени мерки/проекти, като целта е именно да се пестят средства за нови проекти вместо вече планирани и да се постигне синергия между различни планови документи. По-конкретно в Инструкцията за разработване на програми за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества, в районите за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, в които е налице превишаване на установените норми, одобрена от МОСВ, в чл.6, ал.3 е предвидена следната последователност при формулиране на мерките:</p>
--	--	---

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

		<p>„б. анализ на вече планираните и/или прилагани мерки за подобряване на КАВ;</p> <p>7. формулиране на мерки и/или проекти за подобряване на КАВ в краткосрочна перспектива;</p> <p>8. формулиране на мерки и/или проекти за подобряване на КАВ в средносрочна и дългосрочна перспектива;“</p> <p>При формулирането на мерките в Програмата за качество на въздуха 2021-2026 г. е следван именно този подход за интегриране и синергия между плановите документи на общината, като са предвидени мерки които имат съществен принос към намаляване на замърсяването, така и несъществен принос към намаляване на замърсяването.</p>
Ивайло Попов, За Земята	<p>Защо не предложихте 250 млн. лева за термопомпи?</p> <p>Моделирали ли сте промяната на трафика как ще се отрази на КАВ и на какво основание се счита, че ще се отрази положително? Ако да, с колко точно? Защо не е отразено как е изчислено и колко очакваме тази мярка?</p> <p>Сравнен ли е ефекта на тези две мерки като спестени емисии и защо е избрана тази, а не подмяна на термопомпи?</p> <p>И най-важния въпрос за ЗНЕ: Т.е. постигането на нормите до 2026 зависи ли от прилагането на тези мерки? – моля да ми отговорите ясно с да и не и ако е необходимо след това да разясните.</p>	<p>Мерките за битовото отопление (подмяна на печки на дърва и въглища с екологични алтернативи, поставяне на филтри на жилища с отопление на дърва и въглища в ограничени случаи и квартали, използване на суха дървесина за отопление от домакинствата) са стратегически приоритет за цялата програма не само поради преобладаващия им принос към замърсяването на въздуха и за намаляване на емисиите и достигането на нормите и по трите показателя, но и поради факта, че подготвителният етап за тези мерки приключва и практическото им широко прилагане след подготвителната фаза започва възможно най-скоро още от първата година на Програмата 2021-2026г. с осигурено вече финансиране и с перспектива за подготовка и изпълнение на нови проекти с финансиране от ОПОС 2021-2027 г., в проекта на която е заложено финансиране на подобни проекти на общините.</p> <p>Що се отнася до поставения въпрос за термопомпите - в зависимост от правилата и насоките на финансиращите програми в бъдеще е възможно да се предостави и такава алтернатива на домакинствата. В проекта на Програмата</p>

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

		<p>и в Плана за действие мярката за подмяна на старите отоплителни уреди на дърва и въглища не е конкретизирана и не изключва термопомпите като алтернативен екологичен начин на отопление и включването им като алтернатива зависи от правилата и възможностите, които ще се предоставят от програмите от новия програмен период 2021-2027 г.</p> <p>Следва да се подчертае, че мерките за сектор битово отопление не се разглеждат като алтернатива на мерките в сектор транспорт. Тъй като сектор транспорт има принос към антропогенното замърсяване по отношение на ФПЧ, макар и в по-малка степен, се потърсиха възможности за намаление на емисиите от този сектор по най-икономичен начин. Поради факта, че практиката е показала, че мерките в сектор „транспорт“ са скъпоструващи, се възприе следния подход, който да осигури най-икономичния вариант: първо се направи преглед на наскоро одобрени от Столичен общински съвет програми/проекти, които е планирано да се осъществяват в периода на настоящата Програма за КАВ и са с вече планирано финансиране. Прегледът на планови документи показва, че във вече приетия през 2019 г. от СОС План за устойчива градска мобилност (ПУГМ) са включени редица мерки, които могат да доведат до намаления на емисиите (това е една от поставените цели на този план). Част тези вече планирани и одобрени от Столичен общински съвет мерки в ПУГМ се включиха в Плана за действие към проекта на Програмата за КАВ 2021-2026 г. Ето защо бюджетът, предвиден за мерките в сектор транспорт в проекта на Програмата за КАВ не представляват допълнителни средства и не могат да се отклонят от предвиденото в ПУГМ за насочването им към мерки за битово отопление.</p>
--	--	---

		<p>По отношение ЗНЕ отговорът на поставения въпрос е следният:</p> <p>1. В проекта на Програмата ясно е записано, че нискоемисионна зона за битово отопление ще бъде въведена в случай на необходимост, по-конкретно в случай, че гражданите не пожелаят доброволно да се включат в програмите на общината за подмяна на старите печки на дърва и въглища с екологични алтернативи или в случай на тяхно предпочитание – да направят подмята със собствени средства. Нискоемисионната зона от битовото отопление не е включена като принос за постигане на нормите, тъй като се очаква, че програмите на общината за подпомагане на домакинствата да подменят старите печки на дърва и въглища в съчетание с широки информационни кампании ще осигурят необходимото намаление на емисиите за достигане на нормите.</p> <p>2. По отношение на нискоемисионната зона за транспорта и промяната на трафика вследствие на въвеждането ѝ – в проекта на Програмата е записано, че ще бъде въведена нискоемисионна зона за транспорта, като приноса за намаление на емисиите за достигане на нормите в резултат на прилагане на тази мярка е отчетен, като подробностите са представени в приложение към програмата.</p>
Емилия Василева	Замяната на печките с термопомпи са една от най-ефективните мерки за подобряване качеството на въздуха. Дори не е задължително общината да покрива всички разходи за тях, достатъчно би било да покрие част от разходите.	В зависимост от правилата и възможностите на програмите в бъдеще, както и наличния финансов ресурс, е възможно да се предостави и такава алтернатива на домакинствата.
Ivailo Stoilov	Въпросът ми е тъй като няма инфо но той е очевиден: защо при увеличен брой туристи за басейни конкретно Банкя лятото няма къде да се паркира. Предлагам почивните дни да бъде увеличен транспорта от София	Столична община осъществи и планира да осъществи значими и мащабни проекти, които да направят обществения градски транспорт по-привлекателен вместо ползването на лични автомобили. Мерките са

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

	<p>към планина Витоша или до Кокалянско ханче, Баня, където има басейни или планински курорти и в целия град през работните дни; предлагам да се създаде нов автобусен гараж, който да назначи 150 дълги автобуса и 100 къси автобуса и да могат да се увеличат (подсилят) автобусни линии: линия 111 вместо 28-21-25-8 да стане на 35-28-35-10, линия 310 10-6-10-4, да стане 15-10-15-5 и други линии в София да бъдат подсилени и ще се създаде възможност за нови автобусни линии което ще доведе до по малко ползване на автомобили</p>	<p>разнообразни и се отнасят до разширяване на метролиниите, оптимизиране на маршрутите на градския транспорт за да са по-удобни и достъпни за гражданите, въвеждане на по-модерен и екологичен транспорт.</p> <p>Що се отнася до конкретните ви предложения – те ще бъдат предоставени на ЦГМ, за да се анализира тяхната приложимост.</p>
Boris Bonev	<p>Трябва да има още едно такова обсъждане като днешното, а не само писмено.</p> <p>Ще изпратя тогава официално искане за това в СОС</p>	<p>На практика обществените консултации по проекта на Програмата за КАВ започнаха още с широкото оповестяване от общината за стартиране на процеса за разработване на нова Програма за КАВ 2021-2026 г. и още от тогава гражданите имат възможност да дават предложения за програмата. Впоследствие първият вариант на проекта на програмата беше разгледан от Програмния съвет, в чийто състав освен представители на институции има представители и на научните среди от няколко университета, както и представител на неправителствена екологична организация – За Земята. На специално заседание на съвета бяха разгледани всички предложения и беше предоставена възможността за изказване на всички членове на Съвета. След отразяване на целесъобразни бележки в проекта на програмата, тя беше за втори път обсъдена от Програмния съвет и след отразяване на предложенията за нови мерки беше публикувана за обществени консултации. Общественото обсъждане беше организирано с необходимото внимание и продължителност. След като в проекта на програмата се отразят предложения от обществените консултации, тя ще бъде внесена за обсъждане от Общинския съвет, където в качеството на общински съветник г-н Бонев</p>

		<p>може да отправи конкретни предложения по проекта на програмата.</p> <p>В заключение, Столична община изпълни всички изисквания за провеждане на обществените консултации.</p>
Ивайло Попов, За Земята	Намирам за несериозно това да бъде единственото обществено обсъждане	<p>На практика обществените консултации по проекта на Програмата за КАВ започнаха още с широкото оповестяване от общината за стартиране на процеса за разработване на нова Програма за КАВ 2021-2026 г. и още оттогава гражданите имат възможност да дават предложения за програмата. Впоследствие първият вариант на проекта на програмата беше разгледан от Програмния съвет, в чийто състав освен представители на институции има представители и на научните среди от няколко университета, както и представител на неправителствена екологична организация – За земята. На специално заседание на съвета бяха разгледани всички предложения и беше предоставена възможността за изказване на всички членове на Съвета. След отразяване на целесъобразни бележки в проекта на програмата, тя беше за втори път обсъдена от Програмния съвет и след отразяване на предложенията за нови мерки беше публикувана за обществени консултации. Общественото обсъждане беше организирано с необходимото внимание и продължителност. След като в проекта на програмата се отразят предложения от обществените консултации, тя ще бъде внесена за обсъждане от Общинския съвет, където в качеството на общински съветник г-н Бонев може да отправи конкретни предложения по проекта на програмата.</p> <p>В заключение Столична община изпълни всички изисквания за провеждане на обществените консултации.</p>
Ивайло Хлебаров, ЕС За Земята	Г-жа Билева кога смятате да предложите програмата за гласуване в СОС?	<p>Отговор по време на обсъждането:</p> <p>След получаването на становище от РИОСВ София относно необходимостта за екологична оценка на ПКАВ ще се предприемат стъпки за внасяне в СОС.</p>

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

Документът е изготвен в изпълнение на проект № BG16M1OP002-5.002-0020 „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.